

Sardanes

A la Biblioteca de Catalunya es poden trobar documentades les etapes del procés creatiu de l'art de la música: els primers esbossos que realitza el compositor, la partitura acabada, l'edició impresa i l'enregistrament sonor, a punt per a l'audió. El procés sencer apareix representat especialment en els fons de compositors catalans que conserva la Biblioteca. En aquesta ocasió, ens hem proposat mostrar aquest procés a través d'un dels gèneres que uneix els compositors d'una manera especial, la sardana, *la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan*.

La llarga tradició de la Secció de Música de la Biblioteca ha comportat un enriquiment constant en aquest àmbit, tant en les diferents tipologies de partitures de sardanes com en l'àmplia representació dels seus compositors. Aquí s'exposa una mostra de la seva evolució, des de les partitures hològrafes dels primers autors a les darreres edicions, passant per les partícels-manuscrites i impreses per als músics de la cobla. Des de *Per tu ploro* fins a les darreres tendències, passant pels grans clàssics Morera, Garreta, Bou o Serra.

La manifestació musical per excel·lència és l'execució de l'obra en viu. El disc i l'audiovisual fan que aquesta manifestació es pugui repetir en el temps, en públic o en privat, tantes vegades com es desitgi. Aquest fet ha permès que els suports sonors i de vídeo hagin contribuït notablement a la difusió i al coneixement de la sardana, no tan sols a Catalunya sinó arreu del món. En aquesta mostra trobareu, d'una banda, l'equivalent sonor de les partitures en varietat de suports i, de l'altra, un conjunt d'etiquetes de discos de sardanes centenaris. En suport de vídeo s'exhibeixen unes imatges sobre la nostra dansa més genuïna.

Tanca l'exposició un pèssic de curiositats que completen l'àmbit documental, com l'anònim manuscrit del s. XVIII amb una sardana –no pas l'actual– i el primer tractat per ballar sardanes, imprès el 1850.

Pauta i so es donen les mans, sona la cobla, comença el ball.

Núria Portell
Maria Sadurní
Margarida Ullate

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56
08001 Barcelona
Tel. 93 270 23 00
Fax 93 270 23 02
E-mail: bustia@bnc.cat
<http://www.bnc.cat>

Horari de l'exposició:

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h.
Dissabtes, de 9 a 14 h.

 **Biblioteca
de Catalunya**

Sardanes

**Del 7 d'abril
al 3 de maig de 2010**

VITRINA 1. Ventura, Morera, Xaxu, J. Lamote de Grignon, J. Serra

- Pep Ventura. *Per tu ploro*. Arranjament per a piano de Lluís Millet. 1906
- Pep Ventura 1818-1875: *disc commemoratiu del centenari*. Cobla Barcelona. 1976
- Enric Morera. *La Santa Espina*. Esberrany i partitura hològrafs
- Enric Morera. *La Santa Espina*. [Entre 1914 i 1919]
- Enric Morera. *La Santa Espina*. [1928?]
- Josep Vicens Juli "Xaxu". *Lo Cant del pastoret: sardana llarga per a piano*. [190-?]
- Josep Vicens i Juli "Xaxu" (1870-1956). La Principal del Llobregat. DL 1978
- Joan Lamote de Grignon. *Solidaritat de flors*. Partitura hològrafa
- Joan Lamote de Grignon. *Solidaritat de flors*. Ricard Lamote de Grignon. *Nupcial*. 2000
- Josep Serra. *La Pubilla Ampurdanesa: sardana*. [190-?]
- Josep Serra. *La Pubilla Ampurdanesa: sardana*. [Entre 1905 i 1929]

VITRINA 2. Garreta, R. Serrat, Manén, Bou, Planàs

- Juli Garreta. *Juny: sardana*. [ca. 1900]
- Juli Garreta. *Juny; Llicorella*. 2004
- Juli Garreta (1875-1925): *II disc commemoratiu del centenari*. Cobla Barcelona. DL 1976
- Ramon Serrat. *Nit serena: sardana*. Partitura hològrafa
- Ramon Serrat. *Album de cinc sardanes*. [ca. 1925]
- Ramon Serrat i Fajula (1883-1944). Cobla Els Montgrins. DL 1977
- Joan Manén. *El Cavaller enamorat: sardana*. [19--]
- Joan Manén. *El Cavaller enamorat*. Cobla La Principal de la Bisbal. [1916?]
- Vicenç Bou. *Girona aimada: sardana*. DL 1985
- Vicenç Bou. *Girona aimada*. Cobla Barcelona. [1942?]
- Antoni Planàs i Marca. *Fresca rialla*. Partitura i partiel·les hològrafes
- Antoni Planàs i Marca. *Fresca rialla*. Cobla Barcelona. Barcelona: Gramòfono-Odeón, [1952]

VITRINA 3. Català, Toldrà, Martínez Valls, R. Lamote de Grignon, Ruera

- Antoni Català. *Àlbum de cinc sardanes*. [ca. 1925]
- Antoni Català i Vidal. Cobla de Cambra de Catalunya. DL 2004
- Eduard Toldrà. *Cinc sardanes*. [ca. 1900]
- Eduard Toldrà. *Antologia de la sardana*. Cobla Laietana. DL 1962
- Rafael Martínez Valls. *Cançó d'amor i de guerra*. Partitura hològrafa
- Rafael Martínez Valls. *Cançó d'amor i de guerra*. DDII. Ràdio Barcelona, 1976
- Ricard Lamote de Grignon. *El Noguier*. Partitura hològrafa
- Ricard Lamote de Grignon. *El Noguier; El Mas*. 2001
- Joan i Ricard Lamote de Grignon. *Obra per a cobla de Joan i Ricard Lamote de Grignon*. Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona. 1999
- Josep M. Ruera. *A l'entorn de la porxada*. Partitura i partiel·les hològrafes
- Josep M. Ruera. *Sardanes per a piano*. Jordi Masó, piano. DL 2000

VITRINA 4. J. Serra, Blanch i Reynalt, Moraleda, C. Santiago, Brotons, R. Picamal, J. Molina, F. Cassú, M. Artiaga, J. Paulí, Coll i Ferrando, Pitu Chamorro, M. Timon...

- Joaquim Serra. *L'Ermida vella: sardana*. Cop. 1964
- Joaquim Serra. *Antologia de la sardana*. Cobla Laietana. DL 1962
- Josep Blanch i Reynalt (1888-1954). Cobla Els Montgrins. DL 1977
- Joan Lluís Moraleda. *Certamen musical de composició de sardanes de Banyoles*. 1991
- Joan Lluís Moraleda. *Sardanes d'en Joan Lluís Moraleda*. Cobla Mediterrània. 1999
- Carles Santiago i Roig. *Ja són 500*. DL 1992
- Carles Santiago i Roig. *Sardanes*. Cobla Ciutat de Cornellà. DL 2009
- Salvador Brotons. *Germanor: sardana per a orquestra*. DL 2001
- Girona m'enamora. Cobla Els Montgrins. DL 2007
- Concepció Ramió. *Sardanes*. Bellpuig Cobla. DL 2008
- *Sardanes a Palamós*, vol. 08. Cobla Els Montgrins. DL 2009
- Jordi Molina. *Sardanes*. Cobla Els Montgrins. DL 2007
- *Sardanes de Santa Perpètua de Mogoda*. Cobla Orquestra Els Montgrins. DL 1998

- Jordi Paulí. *Sardanes*. Cobla Bohèmia. DL 2003
- Josep Coll Ferrando. *Obra completa 1997-2005*. Cobla Ciutat de Girona. DL 2006
- *Sardanes per al món*. La Simfònica de Corda i Cobla de Catalunya. DL 2008

VITRINA 5. Discos de sardanes centenaris

- Antoni Agramont i Quintana. *Jugunias [i.e. Joguines] d'una pastora*. Cobla Antigua Pep de Figueras. [191-?]
- Pere Rigau. *Fent lo niu*. Cobla Els Montgrins. [1907]
- Pere Rigau. *La Bola de neu*. Cobla La Principal de la Bisbal. [1905?]
- Josep Serra. *La Federalista*. Cobla La Principal de la Bisbal. [1905?]
- Pere Rigau. *La Moreneta de l'Ampurdà*. Cobla Els Montgrins. [ca. 1906?]
- Enric Morera. *La Nit del amor; La santa espina*. Cobla Els Montgrins. [Entre 1906 i 1920]
- Josep Serra. *La Reyna de las flors*. [ca. 1910]
- Joaquim Serra. *Las Nenas de Ripoll*. Cobla La Principal de Peralada. [191-?]
- Pep Ventura. *Lo Toch d'oració*. Cobla La Principal de Perelada. [191-?]
- Josep Serra. *Perlas y diamantes*. [1917?]
- Joan Frigola. *Anam per muntanya. Placidesa*. J. Serra, Cobla La Principal de Perelada. [Entre 1904 i 1925]
- Josep Serra. *Rosas pàlidas*. Cobla La Principal de Perelada. [1906]
- Josep Serra. *Suspirs de cor*. Cobla La Principal de Perelada. [1907]

VITRINA 6. Curiositats

- *Manifestacion de relevantes aplausos de la música*. 17--?. Manuscrit
- Miquel Pardàs i Roure. *Método para apendrer á ballar sardanas llargas*. 1850
- Miquel Pardàs i Roure. *Sobre la invención de la sardana larga ... A "Radio Barcelona"*, 1930
- Eusebi Guiteras. *La Orfaneta: sardana*. [1891]
- J. López Franch. *Festeig: sardana revessa del Concurs de Sabadell de 1907*

PANTALLA

- *La Sardana: dansa universal de la solidaritat*. Guió i direcció editorial: Josep Oller; realització: Xema Hernández. Barcelona: Fundació Videoteca dels Països Catalans, DL 2001